

# Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-826/19 - 1

## Υπόθεση C-826/19

### Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

#### Ημερομηνία καταθέσεως:

13 Νοεμβρίου 2019

#### Αιτούν δικαστήριο:

Landesgericht Korneuburg (Αυστρία)

#### Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

29 Οκτωβρίου 2019

#### Ενάγων και εκκαλών:

WZ

#### Εναγομένη και εφεσίβλητη:

Austrian Airlines AG

---

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ [παραλειπόμενα]

#### Landesgericht Korneuburg (πρωτοδικείο Korneuburg)

Το Landesgericht Korneuburg ως κατ' έφεση δικαστήριο εξέδωσε [παραλειπόμενα] στην υπόθεση του ενάγοντος **WZ** [παραλειπόμενα] κατά της εναγομένης **Austrian Airlines AG** [παραλειπόμενα] για απαίτηση ποσού 400,00 ευρώ πλέον τόκων και εξόδων [παραλειπόμενα], κατόπιν της εφέσεως της ενάγουσας κατά της αποφάσεως του Bezirksgericht (ειρηνοδικείου Schwechat) της 24.6.2019 [παραλειπόμενα], την ακόλουθη

#### Διάταξη

I. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- 1) Έχει το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαιώσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, την έννοια ότι μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση δύο αεροδρομίων που βρίσκονται αμφότερα [σελ. του πρωτοτύπου 2] πολύ κοντά στο κέντρο μιας πόλεως, αλλά μόνο το ένα εκ των δύο βρίσκεται εντός της πόλεως, ενώ το άλλο βρίσκεται στο γειτονικό ομόσπονδο κράτος;
- 2) Έχουν το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ', το άρθρο 7, παράγραφος 1, και το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών την έννοια ότι σε περίπτωση προσγειώσεως σε διαφορετικό αεροδρόμιο προορισμού της ίδιας πόλεως ή της ίδιας περιφέρειας θεμελιώνεται αξίωση για αποζημίωση λόγω ματαιώσεως της πτήσεως;
- 3) Έχουν το άρθρο 6, παράγραφος 1, το άρθρο 7, παράγραφος 1, και το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών την έννοια ότι σε περίπτωση προσγειώσεως σε διαφορετικό αεροδρόμιο προορισμού της ίδιας πόλεως ή της ίδιας περιφέρειας θεμελιώνεται αξίωση για αποζημίωση λόγω μεγάλης καθυστέρησης της πτήσεως;
- 4) Έχουν τα άρθρα 5, 7 και 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών την έννοια ότι για την εξέταση του ζητήματος αν ένας επιβάτης υπέστη απώλεια χρόνου τριών ωρών ή μεγαλύτερη, κατά την έννοια της αποφάσεως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Νοεμβρίου 2009 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-402/07 και C-432/07, Sturgeon κ.λπ., η καθυστέρηση πρέπει να υπολογίζεται με βάση τον χρόνο της προσγειώσεως στο άλλο αεροδρόμιο προορισμού ή με βάση τον χρόνο της μεταφοράς στο αεροδρόμιο για το οποίο είχε γίνει η κράτηση ή, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβάτη, σε άλλο κοντινό προορισμό;
- 5) Έχει το άρθρο 5, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών την έννοια ότι ο αερομεταφορέας που εκτελεί πτήσεις με διαδικασία διαδοχικών δρομολογήσεων του ίδιου αεροσκάφους προς διαφορετικούς προορισμούς μπορεί να επικαλεστεί συμβάν, συγκεκριμένα μείωση ρυθμού πτήσεων λόγω καταιγίδων, που επηρέασε την τρίτη πτήση πριν την επίδικη;
- 6) Έχει το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών την έννοια ότι, σε περίπτωση προσγειώσεως σε άλλο αεροδρόμιο προορισμού από αυτό για το οποίο είχε γίνει η κράτηση, ο αερομεταφορέας [σελ. του πρωτοτύπου 3] οφείλει να προσφέρει τη μεταφορά σε άλλο τόπο χωρίς να του ζητηθεί ή μήπως πρέπει ο επιβάτης να ζητήσει τη μεταφορά;

- 7) Έχουν το άρθρο 7, παράγραφος 1, το άρθρο 8, παράγραφος 3, και το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών την έννοια ότι ο επιβάτης έχει αξίωση για αποζημίωση λόγω παραβίασης των υποχρεώσεων βοήθειας και φροντίδας που προβλέπονται στα άρθρα 8 και 9;

II. Η δίκη αναστέλλεται έως τη λήψη της προδικαστικής απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

#### Σκεπτικό:

Τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά δεν αμφισβητούνται ή κατά περίπτωση έχουν [παραλειπόμενα] διαπιστωθεί:

Ο ενάγων είχε επιβεβαιωμένη κράτηση για τις εκτελούμενες από την εναγομένη πτήσεις OS 940 με αναχώρηση από το Klagenfurt (KLU) στις 21.5.2018 και ώρα 18:35 προς τη Βιέννη (VIE) με προγραμματισμένη άφιξη στις 21.5.2018 και ώρα 19:20, καθώς και OS 239 με αναχώρηση από τη Βιέννη (VIE) στις 21.5.2018 και ώρα 21:00, προς το Βερολίνο Tegel (TXL) με προγραμματισμένη άφιξη στις 21.5.2018 και ώρα 22:20. Η εναγομένη ανακατεύθυνε την πτήση OS 239 από το αεροδρόμιο Βερολίνο Tegel στο αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld (SXF) και οι πραγματικές ώρες αναχωρήσεως και αφίξεως είχαν ως ακολούθως: αναχώρηση από τη Βιέννη (VIE) στις 21.5.2018 και ώρα 22:07, άφιξη στο Βερολίνο Schönefeld (SXF) στις 21.5.2018 και ώρα 23:18. Η απόσταση μεταξύ Βιέννης και Βερολίνου Tegel ή κατά περίπτωση Βερολίνου Schönefeld είναι μικρότερη από 1.500 χλμ., ενώ η απόσταση από το Klagenfurt δεν έχει διευκρινιστεί. Ο λόγος για την ανακατεύθυνση της πτήσεως από το Βερολίνο Tegel προς το Βερολίνο Schönefeld ήταν ότι η πτήση θα παρέβαινε κατά τρία λεπτά την απαγόρευση νυκτερινών πτήσεων που ισχύει στο Βερολίνο Tegel. Η αιτία της καθυστερημένης αναχωρήσεως της πτήσεως ήταν ότι η [σελ. του πρωτοτύπου 4] τρίτη πτήση πριν την επίδικη έπρεπε να είχε απογειωθεί στις 14:40 από το Βερολίνο Tegel και να είχε προσγειωθεί στη Βιέννη στις 15:45, αλλά ο Eurocontrol έδωσε slot στην εναγομένη μόλις στις 15:53, λόγω καταγίδων στη Βιέννη. Οι υπόλοιπες πτήσεις, η προτελευταία πριν την επίδικη και η τελευταία πριν την επίδικη, εκτελέστηκαν σε μεγάλο βαθμό σύμφωνα με το πρόγραμμα, αλλά η καθυστέρηση δεν μπορούσε πλέον να καλυφθεί. Η εναγομένη δεν πρότεινε στον ενάγοντα εναλλακτικό τρόπο μεταφοράς από το αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld στο αεροδρόμιο Βερολίνο Tegel. Ο ενάγων χρειάζεται 41 λεπτά για να φτάσει στο διαμέρισμά του από το αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld και 15 λεπτά για να φτάσει στο διαμέρισμά του από το αεροδρόμιο Βερολίνο Tegel.

Ο ενάγων ζήτησε από την εναγομένη την καταβολή ποσού 250 ευρώ ως αποζημίωση σύμφωνα με το άρθρο 5 σε συνδυασμό με το άρθρο 7 του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών. Βασίζεται αφενός στην καθυστερημένη άφιξη της πτήσεως και αφετέρου στο γεγονός ότι δεν του προτάθηκε μεταφορικό μέσο για την προώθησή του από το αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld προς το Βερολίνο Tegel. Το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού

για τα δικαιώματα των επιβατών δεν τυγχάνει εφαρμογής κατά τον ενάγοντα, διότι το αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld δεν βρίσκεται εντός του Βερολίνου.

Η εναγομένη αμφισβήτησε το αγωγικό αίτημα, ζήτησε την απόρριψη της αγωγής και προέβαλε ότι ο ενάγων έφτασε στον τελικό προορισμό του, ήτοι το Βερολίνο, με καθυστέρηση 58 λεπτών, ότι το αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld απέχει μόλις 24 χλμ. από τη διεύθυνση κατοικίας του ενάγοντος, ενώ το αεροδρόμιο Βερολίνο Tegel 8 χλμ. από τη διεύθυνση κατοικίας του. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις απαιτείται η χρήση συγκοινωνιακού μέσου για τη μετάβαση στο διαμέρισμα του ενάγοντος. Περαιτέρω η εναγομένη επικαλέστηκε ότι συνέτρεχαν έκτακτες περιστάσεις υπό την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών, ήτοι ότι υπήρξαν σοβαρά προβλήματα καιρικών συνθηκών που προκάλεσαν την καθυστέρηση.

Το Bezirksgericht Schwechat απέρριψε το αγωγικό αίτημα και έκρινε ότι η αλλαγή του αεροδρομίου προορισμού από το Βερολίνο Tegel στο Βερολίνο Schönefeld δεν πρέπει να θεωρηθεί [σελ. του πρωτοτύπου 5] ως ουσιώδης τροποποίηση του αεροπορικού δρομολογίου και συνεπώς δεν συντρέχει ματαίωση της πτήσεως. Η καθυστέρηση δεν έφτασε τις τρεις ώρες ή περισσότερο. Δεν υφίσταται αξίωση βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών, διότι ο επιβάτης της πτήσεως δεν εξήγησε με ποια έξοδα επιβαρύνθηκε λόγω της μεταφοράς.

Κατά της ανωτέρω απόφασης βάλλει η έφεση του ενάγοντος, ο οποίος επικαλείται ως λόγο εφέσεως εσφαλμένη νομική κρίση και ζητεί να μεταρρυθμισθεί η εκκαλούμενη απόφαση ώστε να γίνει δεκτό το αγωγικό αίτημα.

Η εναγομένη με την αντίκρουσή της επί της εφέσεως ζητεί την απόρριψή της.

Το Landesgericht Korneuburg καλείται ως κατ' έφεση δικαστήριο να αποφασίσει σε δεύτερο και τελευταίο βαθμό επί των απαιτήσεων του ενάγοντος.

Το γεγονός ότι ούτε ο πρώτος τόπος αναχωρήσεως ούτε ο τελευταίος τόπος προσγειώσεως του ταξιδιού του ενάγοντος βρίσκονται στην περιφέρεια του Bezirksgericht Schwechat συνεπάγεται κατά τη νομολογία του ΔΕΕ (απόφαση της 9ης Ιουλίου 2009 στην υπόθεση C-204/08 Rehder, σκέψη 47, και της 7ης Μαρτίου 2018 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-274/16, C-447/16 και C-448/16 flightright κ.λπ., σκέψη 48) ότι δεν συντρέχει δικαιοδοσία του τόπου εκπληρώσεως σύμφωνα με το άρθρο 7, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις· αυτό όμως δεν μπορεί πλέον να ληφθεί υπόψη, διότι η εναγομένη παρέστη ενώπιον του δικαστηρίου κατά την έννοια του άρθρου 26, παράγραφος 1, του ανωτέρω κανονισμού.

Η έκβαση της δίκης εξαρτάται από την ερμηνεία διατάξεων του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών, το περιεχόμενο των οποίων δεν είναι τόσο σαφές ώστε να θεωρηθεί ότι υπάρχει *acte clair*. Ουσιαστικά το ζήτημα είναι η ερμηνεία

του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών, και ειδικότερα αν η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, αν τα πραγματικά περιστατικά πρέπει να θεωρηθούν ως ακύρωση, καθυστέρηση ή ως ιδιαίτερη περίπτωση, αν είναι δυνατή ή όχι η επίκληση έκτακτων περιστάσεων και αν θεμελιώνεται αξίωση αποζημίωσης λόγω [σελ. του πρωτοτύπου 6] παραβάσεως υποχρεώσεων βοήθειας και φροντίδας.

Επί των επιμέρους ερωτημάτων:

Επί του πρώτου ερωτήματος:

Τόσο το αεροδρόμιο Βερολίνο Tegel που προβλεπόταν ως αεροδρόμιο προορισμού κατά το αρχικό σχέδιο πτήσεως, όσο και το αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld που χρησιμοποιήθηκε μετά την αλλαγή σχεδίου πτήσεως θεωρούνται ως αεροδρόμια του Βερολίνου, αλλά μόνο το Tegel βρίσκεται εντός της πόλεως του Βερολίνου. Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου απαιτούνται 41 λεπτά για τη μετάβαση από το αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld στο διαμέρισμα του ενάγοντος, ενώ από το αεροδρόμιο Βερολίνο Tegel 15 λεπτά. Το ερώτημα αν τα δύο αεροδρόμια βρίσκονται στην ίδια περιοχή εκτιμάται από τα διάδικα μέρη με διαφορετικό τρόπο. Το κατ' έφεση δικαστήριο εκκινεί προσωρινά από την παραδοχή ότι εφαρμόζεται το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών, διότι πρόκειται για περισσότερα αεροδρόμια μιας περιοχής, ανεξαρτήτως αν βρίσκονται σε διαφορετικά ομόσπονδα κράτη. Το κατ' έφεση δικαστήριο αιτιολογεί αυτή την κρίση του με το σκεπτικό ότι τα διεθνή αεροδρόμια μεγάλων πόλεων συνήθως δεν κατασκευάζονται στο κέντρο της πόλεως, αλλά στο όριο ή εκτός αυτής.

Επί του δεύτερου και του τρίτου ερωτήματος:

Ο ενάγων έχει δικαίωμα αποζημίωσης εφόσον συντρέχει μία από τις περιπτώσεις πλημμελούς εκπληρώσεως παροχής που αναφέρονται στον κανονισμό. Η εξέταση της περιπτώσεως αρνήσεως επιβίβασεως παρέλκει, αλλά είναι εξεταστέο αν η ανακατεύθυνση της πτήσεως σε άλλο αεροδρόμιο της ίδιας περιοχής μπορεί να θεωρηθεί είτε ως ματαίωση της πτήσεως είτε ως καθυστερημένη εκτέλεση αυτής. Υπέρ της θεωρήσεως των πραγματικών περιστατικών ως ματαίωσης συνηγορούν οι κρίσεις του ΔΕΕ στην απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 2011 στην υπόθεση C-83/10, Sousa Rodriguez κ.λπ., σκέψη 30, σύμφωνα με τις οποίες η απόκλιση από τη σχεδίαση της αρχικής πτήσεως πρέπει να θεωρηθεί ως ματαίωση. Το Bezirksgericht [σελ. του πρωτοτύπου 7] Schwechat αντιθέτως κρίνει ότι τα πραγματικά περιστατικά πρέπει να θεωρηθούν ως καθυστέρηση αφίξεως, διότι η πτήση έφτασε στον τελικό προορισμό, ήτοι την πόλη του Βερολίνου, έστω και με καθυστέρηση. Τέλος υπάρχει και η δυνατότητα να θεωρηθεί ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών ρυθμίζει μια ιδιαίτερη περίπτωση πλημμελούς εκπληρώσεως παροχής, που δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε ως ματαίωση ούτε ως καθυστέρηση αφίξεως. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει το κατ' έφεση δικαστήριο βάσει του σκεπτικού ότι σε αντίθετη περίπτωση η διάταξη αυτή δεν θα είχε πεδίο εφαρμογής. Η

αξίωση μεταφοράς στο αεροδρόμιο αρχικού προορισμού ή σε έναν άλλο προορισμό θα μπορούσε εξίσου να βασιστεί στο άρθρο 8, παράγραφος 1, ή στο άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών. Προκειμένου να αναγνωριστεί ένα πεδίο εφαρμογής στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η διάταξη αναγνωρίζει στον επιβάτη αξίωση μεταφοράς στο αεροδρόμιο αρχικού προορισμού ή σε άλλο τόπο, αλλά όχι τις υπόλοιπες αξιώσεις που προβλέπονται στην περίπτωση της ματαιώσεως ή της καθυστέρησης, και ιδίως όχι την αποζημίωση που ζητείται στη συγκεκριμένη περίπτωση. Η εξέταση της συνδρομής έκτακτων περιστάσεων υπό την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών θα παρείλκε.

Επί του τέταρτου ερωτήματος:

Εάν το Δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για περίπτωση καθυστέρησης, τίθεται το πρόβλημα του υπολογισμού της καθυστέρησης. Λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών εστιάζει ρητώς στο αεροδρόμιο αρχικού προορισμού ή σε άλλο συμφωνημένο προορισμό, φαίνεται λογικό να μην τελειώσει ο υπολογισμός της καθυστέρησης με τη θεώρηση ότι κρίσιμη είναι η προσγείωση στο άλλο αεροδρόμιο προορισμού, αλλά το χρονικό σημείο στο οποίο ο επιβάτης φτάνει στο αεροδρόμιο αρχικού προορισμού ή τον άλλο προορισμό που συμφωνήθηκε. Το Bezirksgericht Schwechat εκκινεί από την παραδοχή ότι η καθυστέρηση αφίξεως δεν έφτασε σε καμία περίπτωση τις 3 ώρες. Έτσι όμως παραβλέπει ότι ο πρώτος τόπος αναχωρήσεως [σελ. του πρωτοτύπου 8] του ενάγοντος ήταν το Klagenfurt και ότι το ταξίδι ξεκίνησε στο Klagenfurt (KLU) στις 21.5.2019 και ώρα 18:35 (απόφαση του ΔΕΕ της 26ης Φεβρουαρίου 2013 στην υπόθεση C-11/11 Folkerts, σκέψη 47).

Επί του πέμπτου ερωτήματος:

Εάν το Δικαστήριο καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υφίσταται αξίωση αποζημιώσεως λόγω ματαιώσεως ή λόγω μεγάλης καθυστέρησης αφίξεως, πρέπει να εξεταστεί ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι η ματαίωση/καθυστέρηση οφείλεται σε έκτακτη περίπτωση. Καθόσον δύναται να διακρίνει το κατ' έφεση δικαστήριο, δεν έχει διευκρινιστεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου αν συμβάντα που προέκυψαν κατά την τρίτη πτήση πριν την επίδικη, κατά τη διαδικασία διαδοχικών δρομολογήσεων του ίδιου αεροσκάφους προς διαφορετικούς προορισμούς, επιτρέπουν στον αερομεταφορέα να αποδώσει μια ματαίωση ή μεγάλη καθυστέρηση σε ένα τέτοιο συμβάν, έστω και αν συνέβη την ίδια ημέρα (πρβλ. αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών). Η προκείμενη μείωση slots ήταν αναμφίβολα αιτιώδης για την αποτυχία του σχεδιασμού της εναγομένης να μπορέσει να εκτελέσει την πτήση προς το Βερολίνο Tegel πριν τεθεί σε ισχύ η απαγόρευση νυκτερινών πτήσεων. Είναι ωστόσο εξεταστέο, προκειμένου να διατηρηθεί ένα εγγυημένο υψηλό επίπεδο προστασίας προς όφελος των επιβατών, αν πρέπει η επίκληση έκτακτης περίπτωσης να περιοριστεί σε εγγύτερη χρονική σχέση (ανεξαρτήτως της

αιτιολογικής σκέψεως 15 του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών) ή σε έναν αριθμό διαδοχικών δρομολογήσεων του ίδιου αεροσκάφους προς διαφορετικούς προορισμούς.

Επί του έκτου ερωτήματος:

Η εναγομένη δεν παρέσχε στον ενάγοντα τη μεταφορά που προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών. Κατά τη γνώμη του κατ' έφεση δικαστηρίου δεν έχει σημασία το γεγονός ότι ο ενάγων θα χρειαζόταν ανεξαρτήτως αυτού περαιτέρω μεταφορά προς την κατοικία του. Ενδέχεται να είχε σταθμεύσει το αυτοκίνητό του στο αεροδρόμιο αρχικού προορισμού ή να είχε οργανώσει το ταξίδι επιστροφής με άλλο τρόπο, και ως εκ τούτου διατηρεί, ανεξαρτήτως της σύντομης διαδρομής από το αεροδρόμιο Βερολίνο Schönefeld προς την κατοικία του, το συμφέρον του για **[σελ. του πρωτοτύπου 9]** περαιτέρω μεταφορά προς το αεροδρόμιο Βερολίνο Tegel. Η γερμανόφωνη θεωρία εκκινεί από την παραδοχή ότι φροντίδες όπως γεύματα και αναψυκτικά, διανυκτέρευση σε ξενοδοχείο, αλλά και η μεταφορά μεταξύ του αεροδρομίου και του καταλύματος, πρέπει να προσφερθούν, και αυτό ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι ο αερομεταφορέας υποχρεούται να παράσχει τις φροντίδες αυτές χωρίς να του ζητηθούν και όχι μόνον αν τις ζητήσουν οι επιβάτες **[παραλειπόμενα]**. Το άρθρο 8 του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών θεωρείται γενικά ως παροχή βοήθειας και διακρίνεται από τις παροχές φροντίδας του άρθρου 9 του ίδιου κανονισμού. Λόγω της εγγύτητας του δικαιώματος μεταφοράς του άρθρου 9, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών προς το άρθρο 8, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, το κατ' έφεση δικαστήριο εκκινεί προσωρινά από την παραδοχή ότι ο αερομεταφορέας οφείλει να προσφέρει την παροχή αυτή στον επιβάτη, έστω και αν αυτός δεν τη ζητήσει (βλ. επίσης προτάσεις της γενικής εισαγγελέα E. Sharpston στην υπόθεση C-83/10, Sousa Rodriguez κ.λπ., σημείο 62).

Επί του έβδομου ερωτήματος:

Εάν γίνει δεκτό ότι ο εναγόμενος αερομεταφορέας παρέβη την υποχρέωσή του για μεταφορά προς το αεροδρόμιο για το οποίο είχε γίνει η κράτηση ή σε άλλο προορισμό, συντρέχει παράβαση της υποχρεώσεώς του κατά τα άρθρα 8 και 9 του κανονισμού για τα δικαιώματα των επιβατών. Τα εθνικά δικαστήρια δέχονται ότι η παράβαση της υποχρεώσεως βοήθειας και φροντίδας γεννά υποχρέωση του αερομεταφορέα (μόνο) προς αποζημίωση (π.χ. Amtsgericht Königs Wusterhausen 02.2.2017, 4 C 1350/16 **[παραλειπόμενα]**). Εντούτοις, το κατ' έφεση δικαστήριο συνάγει από τις κρίσεις του ΔΕΕ στην απόφασή του της 13ης Οκτωβρίου 2011 στην υπόθεση C-83/10, Sousa Rodriguez κ.λπ., σκέψη 44, ότι η παράβαση της υποχρεώσεως βοήθειας και φροντίδας γεννά (επίσης) **[σελ. του πρωτοτύπου 10]** αξίωση των επιβατών προς αντισταθμιστική παροχή (Landesgericht Korneuburg 07.9.2017, 21 R 246/17z **[παραλειπόμενα]**). Δεδομένου ότι το ζήτημα αυτό αντιμετωπίζεται με διαφορετικό τρόπο από τα εθνικά δικαστήρια, απαιτείται η διευκρίνισή του από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[παραλειπόμενα] Αναστολή της δίκης

**Landesgericht Korneuburg [παραλειπόμενα]**

**Korneuburg, 29 Οκτωβρίου 2019**

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] Υπογραφή

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ